

Tôi có nên nhờ một người thợ máy coi chiếc xe tôi muốn mua hay không?

Nên! Trước khi bạn mua một chiếc xe cũ, đem nó đi cho một thợ độc lập, đáng tin xem qua.

✓ Thời bây giờ các xe đầy các máy điện tử tối tân. Phải có thợ chuyên nghiệp mới khám phá ra được các chỗ hư nghiêm trọng.

✓ Hồ Sơ của Car Talk's Mechanic (www.cartalk.com/content/mechx) có thể giúp bạn kiểm một người thợ máy có chất lượng. Nó mất khoảng \$100 để họ xem xét. Sự đầu tư này có thể cứu bạn khỏi sự bực mình và tốn kém.

✓ Nếu người bán cổ nói với bạn đừng nên đem xe cho thợ máy xem. Đi ra khỏi chỗ đó.

Luật Cũ Bảo Vệ Người Tiêu Thụ

Dựa theo luật pháp, bạn có nhiều quyền bảo vệ người tiêu thụ, bao gồm:

✓ Luật “chanh” (lemon law) cho bạn quyền được bồi hoàn tiền hay thay thế nếu xe mới hay cũ có sự bảo hiểm của xưởng chế tạo bị khuyết điểm trầm trọng.

✓ Quyền có một bản sao hợp đồng bằng thứ tiếng mà bạn đã dùng để thương lượng mua, với tất cả các điều khoản và điều kiện đã được điền hết trước khi bạn ký.

✓ Nhờ luật pháp giúp đỡ nếu bạn bị lừa, gian lận, hay lường gạt. Tham vấn với một luật sư và báo cáo vấn đề của bạn với văn phòng biện lý của bạn hay ở các nguồn giúp đỡ khác có liệt kê trong phần “Câu Hỏi và Khiếu Nại.”

Hành Động Khôn Ngoan!

Sally Smart mua một chiếc xe cũ đẹp “thấy sao mua vậy” (as is). Sally Smart hành động khôn ngoan – cô ta quyết định trả \$30 cho hợp đồng được trả lại.

Ngày hôm sau, cô ta nói chuyện với một người thợ máy đáng tin, người này nói cho cô chiếc xe cần phải sửa chữa khá tốn kém.

Sally Smart phải làm gì?

Sally Smart hành động khôn ngoan hơn nữa! Cô ta trả lại chiếc xe cho hãng mua bán xe trước khi hợp đồng trả lại hết hạn. Cô ta nhờ người chị của cô ta lái xe theo sau cô.

Sally có biên lai cho thấy cô đã trả xe lại trong thời hạn hai ngày. Cô trả \$200 lệ phí cất lại xe và đi về bằng xe của người chị. Hai ngày sau, Sally lấy taxi tới hãng mua bán xe và lấy lại tiền đặt cọc và hợp đồng mượn tiền đã hủy bỏ của cô.

Sally biết cô không có quyền có được hợp đồng trả xe lại với cùng một hãng mua bán xe. Vì thế cô tìm một chiếc xe cũ khác trong tình trạng tốt tại một hãng mua bán xe khác với giá thấp hơn.

Sally Smart tiết kiệm được bao nhiêu tiền?

Mặc dù Sally Smart trả \$375 cho hợp đồng được trả lại xe, lệ phí cất xe, tiền thợ xem xét xe và tiền taxi, cô tiết kiệm được \$3,000 tổn phí sửa chữa xe.

Phán Quyết ra sao?

Sally Smart là một người mua xe thật khôn ngoan! Cô ta bỏ thời giờ ra để biết về quyền hạn của cô và bảo vệ sự đầu tư của cô.

Ghi chú: Nếu người bán nói dối về điều kiện của chiếc xe, Sally cần nên gặp luật sư.

Câu Hỏi và Khiếu Nại

Consumer for Auto Reliability and Safety – CARS (www.carconsumers.com) là nhóm cảnh giác bảo vệ người tiêu thụ có tiếng, họ làm việc cải tiến quyền hạn của người mua xe ở California. Viết thư cho CARS ở 1303 J Street, Suite 270, Sacramento, CA 95814. Để biết về các câu hỏi thường được hỏi và câu trả lời về luật mới, xin viếng trang điện toán của CARS.

Consumer Action (www.consumer-action.org) Là nhóm cảnh giác bảo vệ người tiêu thụ, nhóm giáo dục quần chúng về các quyền hạn của họ như là người tiêu thụ. Đường dây khẩn nói tiếng Anh, Tây Ban Nha và Trung Hoa: 415-777-9635 (San Francisco), 213-624-8327 (Los Angeles).

Biện Lý Cuộc California (www.ag.ca.gov). Trợ giúp và hướng dẫn cho người tiêu thụ điền đơn khiếu nại. 800-952-5225.

California Dept. of Consumer Affairs (www.dca.ca.gov). Cơ quan sẽ giúp bạn tìm một cơ quan chính phủ để giúp vấn đề của bạn. 800-952-5210.

National Association of Consumer Advocates-NACA (www.naca.net). Liệt kê danh sách các luật sư chuyên đại diện cho người tiêu thụ. Một số đồng ý nói chuyện miễn phí với người có thể là thân chủ của họ. 202-452-1989.

Ghi Chú Quan Trọng

Bản hướng dẫn tổng hợp khái quát về Bản Tuyên Bó Quyền Hạn của Người Mua Xe này không phải là cố vấn luật pháp. Nếu bạn cần cố vấn pháp luật, xin tham vấn với một luật sư. Các thay đổi về luật có thể ảnh hưởng đến các tin tức trong bản hướng dẫn này.

VỀ ÁN BẢN NÀY

Án bản này do Cơ Quan Tác Động Giới Tiêu Thụ và Consumers for Auto Reliability and Safety (CARS) biên soạn. Sự tham gia của CARS là do sự tài trợ của California Consumer Protection Foundation. Sự tham gia của Cơ Quan Tác Động Giới Tiêu Thụ (Consumer Action) là do sự tài trợ của Griego v. Rent-A-Center Class Action Settlement *cy pre* grant.

©CARS và Consumer Action 2006.

Tuyên Bó Quyền Hạn

của Người Mua Xe ở California

Hướng Dẫn Miễn Phí cho Người Tiêu Thụ của CARS và Cơ Quan Tác Động Giới Tiêu Thụ

Kể từ ngày 1 tháng bảy, 2006 các người mua xe ở California được quyền mới.

Bản Tuyên Bố Quyền Hạn của Người Mua Xe sẽ thay đổi cách hàng triệu chiếc xe được mua và bán tại California.

Luật mới áp dụng cho các xe hơi mua tại California từ hãng mua bán xe để sử dụng cho cá nhân hay cho gia đình, bao gồm các loại xe hơi, xe van nhỏ, SUV và xe vận tải.

Luật mới **không áp dụng** vào việc bán xe giữa các cá nhân, xe mượn, xe đã mua hay đăng bộ ở tiểu bang khác, xe thương mại, xe giải trí và xe gắn máy hai bánh.

Luật Bảo Vệ Mua Xe Cũ

Loại hai ngày được trả lại đối với xe cũ. Bạn có thể chọn mua hợp đồng trả lại trong hai ngày cho các xe cũ giá \$40,000 hay thấp hơn.

Đừng bao giờ mua xe nếu bạn cảm thấy mình bị ép. Nhưng nếu bạn chọn mua một xe cũ tại hãng mua bán xe, bạn có thể bảo vệ mình bằng cách chọn hợp đồng cho trả lại. Hãng có thể tính tiền khi bạn chọn hợp đồng này.

Chỉ dẫn: Bạn có thể chọn bất cứ lý do nào như:
 ✓ Bạn chưa đưa xe đi cho người thợ máy tin cậy của bạn xem xét qua
 ✓ Bạn đang mua một chiếc xe “thấy sao mua vậy” (as is).

Nếu bạn chọn hợp đồng này, bạn có thể trả lại xe đúng thời hạn với bất cứ lý do gì.

Trả lại xe dưới hợp đồng lựa chọn này

Hãng mua bán xe có thể tính tiền người chọn mua hợp đồng trả lại – và tính lệ phí cắt lại xe nếu bạn trả xe. (bảng kê khai trong trang này cho biết bạn có thể bị tính tối đa là bao nhiêu).

Để trả lại xe, bạn phải:

✓ Lái xe dưới 250 miles. Ngoại lệ: Nếu hãng mua bán xe viết trên giấy cho bạn được lái nhiều miles hơn.

✓ Trả lại xe trong vòng hai ngày. Ngoại lệ: Nếu hãng mua bán xe viết trên giấy cho bạn được giữ lâu hơn.

✓ Nên nhớ giữ xe trong điều kiện như lúc mua nó. Ngoại lệ: sự hao mòn chính đáng. Xe có khuyết điểm hay trục trặc mà không do bạn gây ra.

✓ Sao lại bản hợp đồng và các giấy tờ mua bán khác vì bạn buộc phải trả lại bản chính cho hãng mua bán xe. Giữ các bản sao ở nơi an toàn.

✓ Tự mình tới trả lại xe và các giấy tờ bản chính trước ngày và giờ đã ghi trong bản hợp đồng của bạn.

✓ Ký giấy thông báo hủy bỏ mua xe mà hãng mua bán xe đưa cho bạn và giữ một bản sao cho mình.

Giữ gìn chiếc xe và đừng chạy nhanh hay dùng thái quá. Khi bạn trả lại xe, hãng mua bán xe được phép tính tiền bạn cho các hư hại bạn gây ra. Để bảo vệ bạn không bị tính tiền sai trái, chụp hình chiếc xe từ trong ra ngoài trước khi bạn lái đi.

Nếu hãng mua bán xe từ chối không nhận lại chiếc xe khi bạn trả lại nó trong vòng hai ngày, ghi xuống ngày giờ và số mile của chiếc xe. Sau đó đi tìm cố vấn pháp luật.

Đổi Vào (Trade-in)

Nếu bạn mua hợp đồng trả lại, hãng mua bán xe phải giữ chiếc xe của bạn đổi vào cho đến khi hợp đồng trả lại của bạn hết hạn. Nếu chiếc xe

Giá tiền chiếc xe	Giá trả xe lại	Lệ phí cắt lại xe	Tiền phải trả
<i>Giá tối đa được luật bảo vệ là \$40,000</i>	<i>bất cứ món tiền nào tính phải khấu trừ từ lệ phí cắt lại xe</i>	<i>Đây là giá hãng xe có thể tính</i>	<i>lệ phí cắt lại xe trừ đi tiền trả lại xe</i>
\$5,000 hay thấp hơn	\$75	\$175	\$100
\$5000 tới \$10,000	\$150	\$350	\$200
\$10,000 tới \$30,000	\$250	\$500	\$250
\$30,000 tới \$40,000	1% giá mua (\$300 tới \$400)	\$500	\$100 tới \$200

Chỉ dẫn: Đừng để bị kẹt cứng trong chuyện mua một chiếc xe tệ tại cùng một hãng mua bán xe.
 ✓ Hãng mua bán xe **không cần** phải nói cho bạn về luật chọn trả lại xe cho chiếc xe kế mà bạn mua ở cùng một hãng mua bán xe.
 ✓ Nếu được, mang một nhân chứng đi với bạn khi bạn trả lại xe.
 ✓ Dẫn xếp có người chờ bạn về từ hãng mua bán xe hay đi taxi.

bạn đổi vào bị bán trước, hãng phải trả cho bạn tiền xe với giá trị thị trường công bằng hay giá xe được liệt kê trong bản hợp đồng đã hủy bỏ, coi giá nào cao hơn. Nhưng hãng mua bán xe không cần phải đưa cho bạn chiếc xe cũ của bạn cho đến **hai ngày sau** khi bạn trả lại chiếc xe bạn mới mua.

Xe cũ có “chứng nhận” (certified)

Các hãng mua bán xe gọi các xe cũ đã được xem xét bởi một thợ máy là “xe có chứng nhận trước khi mua” (certified pre-owned vehicles.) Họ không được quảng cáo hay bán xe không tốt như là xe có “chứng nhận” (certified).

Tuy nhiên, các xe này vẫn có thể bị hư nặng, tốn tiền để sửa, vì thế bạn phải nên cho thợ máy của bạn xem xét chiếc xe trước khi mua cho dù xe đó được “chứng nhận.”

Tiết Lộ cho Người Mua

Dưới luật mới, hãng mua bán xe phải cho bạn biết trên giấy tờ:

✓ Giá tiền của chiếc xe khi không có chọn thêm và gắn thêm cái gì vào xe.

✓ Ghi rõ ràng giá tiền các thứ gắn thêm vào như máy báo động chống kẻ trộm, vải bảo vệ ghế xe, gia hạn

hợp đồng sửa chữa và bảo hiểm có tên “gap.” Các thứ “phụ trội” này thường bán quá giá và không cần thiết.

✓ Bản sao điểm tín dụng của bạn nếu bạn đang làm đơn mượn tiền. Điểm này là “bảng học bạ” tài chánh của bạn dựa vào cách bạn cắng đáng tiền nợ và tín dụng của bạn. Một điểm tín dụng tốt thường có nghĩa là bạn có thể được lãi xuất thấp.

Giới hạn về “nâng giá” (markups) lãi xuất

Đa số công ty cho mượn tiền xe trả cho hãng mua bán xe một lệ phí ngầm để họ cho bạn một lãi xuất cao hơn là lãi xuất bạn được hưởng dựa trên điểm tín dụng của bạn. Lãi xuất phụ trội này được gọi là “markups” (nâng giá), đây là một mối lợi thêm mà sẽ được chia đôi giữa hãng mua bán xe và công ty cho mượn tiền.

Luật mới giới hạn khoản “nâng giá” mà hãng mua bán xe được lấy. Họ không được nhận hơn 2.5% từ công ty cho mượn tiền qua việc dàn xếp tài chánh nếu tiền mượn mua xe của bạn kéo dài đến 60 tháng, hay 2% nếu lâu hơn nữa.

Chỉ dẫn: Để có được lãi xuất tốt nhất khi mượn tiền mua xe, hỏi nhà băng, ngân hàng công đoàn hay công ty cho mượn tiền trên mạng điện toán trước khi bạn kiếm mua xe.

✓ Các hãng mua bán xe quảng cáo “0% đặc cộc” (0% financing) nhưng họ thường tính lãi xuất cao hơn cho người tiêu thụ.

✓ Lãi xuất thấp nhất có thể tiết kiệm cho bạn từ \$2,000 - \$10,000 tiền lời phải trả hay nhiều hơn trong suốt thời gian mượn.